

Пахта тергенде

ПАХТА ТЕРГЕНДЕ

Автор: Айнагүл Базарбаева

Сүрөтчү: Нурлан Токтали уулу

Пахта тергенде

Кыргыз тилинде
Бишкек-2021

Copyright © 2021, Бул чыгарма Creative Commons Attribution 4.0 Эл аралык лицензиясы (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) боюнча лицензияланган.

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

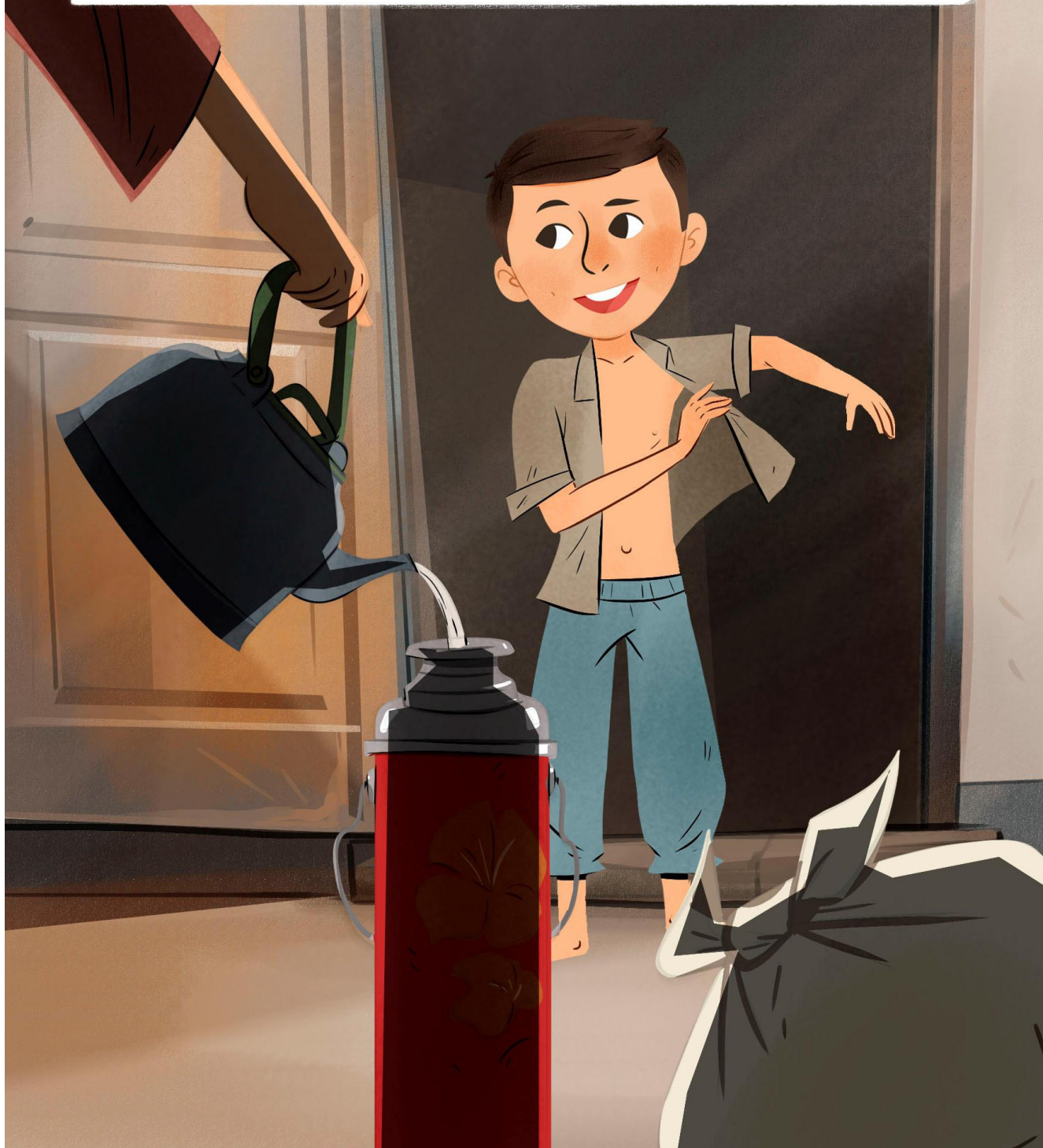
Бул ишти коммерциялык максаттарда колдоно аласыз. Бул чыгарманы адаптациялап, толуктай аласыз. Авторлордун, иллюстраторлордун ж.б. автордук укугун жана өздүк маалыматтарын сакташыңыз керек.

Бул басылма АКШнын эл аралык өнүктүрүү боюнча агенттиги (USAID) аркылуу көрсөтүлгөн Америка элинин колдоосу менен түзүлдү. Басылманын мазмуну USAIDдин же АКШ Өкмөтүнүн пикирин милдеттүү түрдө чагылдырбайт.

Биз уйкудан турганда, апам түшкү тамактын камын көрүп жүргөн болот. Кээде талаада иче турган кайнак сууну термоско куюп жатканын көрөм.

– Этектерди алдыңарбы? – деди апам.

– Алдык!

Этек бөз матадан тигилет. Пахта тергенде аны белге байлап, эки учун түйүп, моюнга илип алат. Бүгүн дем алыш болгондуктан, апамды ээрчип, карындашым экөөбүз да талаага барабыз. Ал жерде бөбөктөрдү карап туруучу атайын бакча да бар, карындашым ошол бакчада болот.

Атам болсо пахта терүүчү машинени айдайт.

– Пахтанын баарын машине менен терип салсачы? – дейм.

– Жалгыз машиненин күчү чоң талаадагы пахтаны тергенге жетишпейт, – дейт атам.

Мына, пахта талаасына да жеттик.

– Оо-ий, карагылачы! Пахталар бүгүн сонун ачылыптыр.

– Чанактарын чарт жарып,

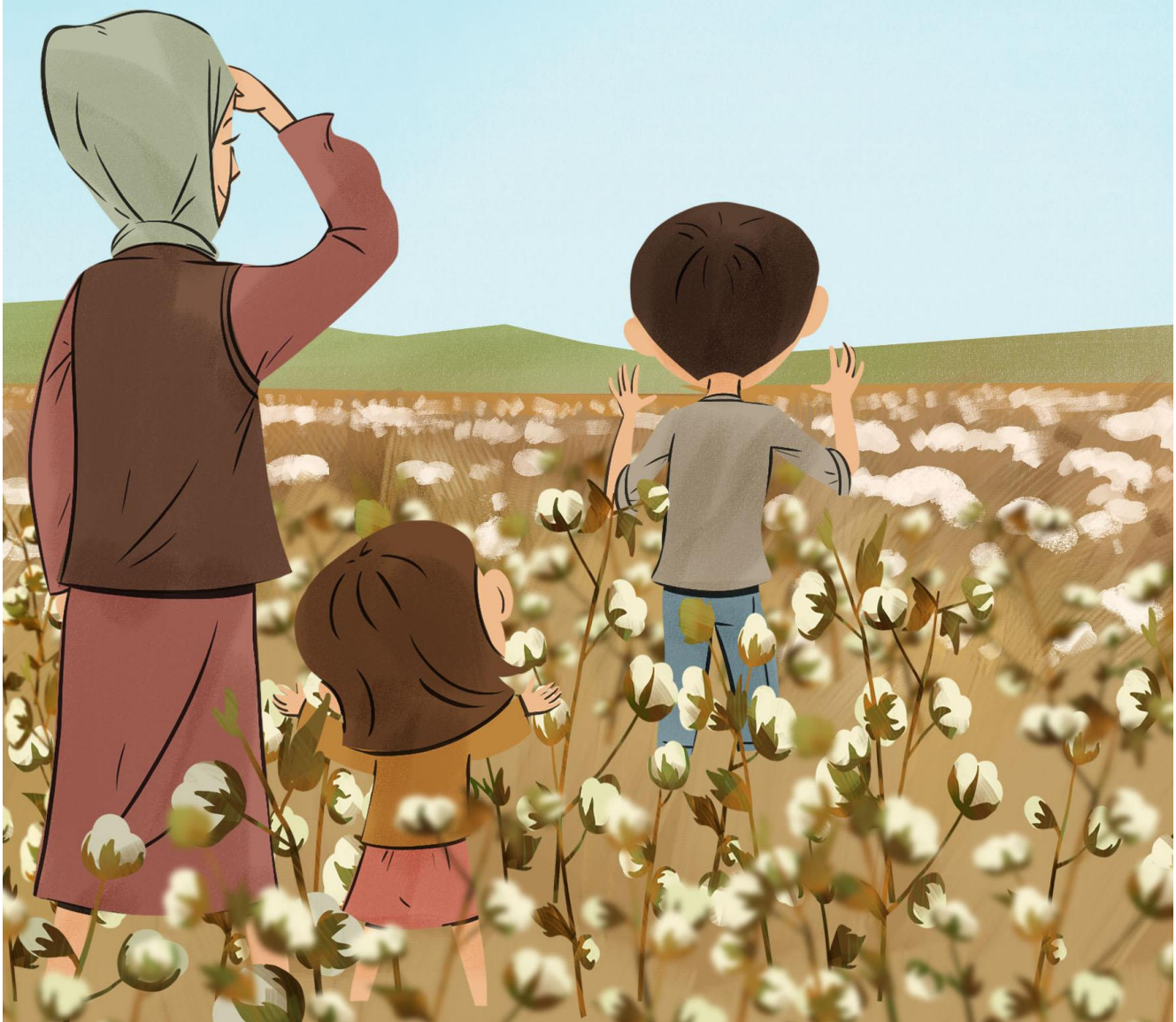
Бышканын көр пахтанын.

Таза абада, талаада,

Келбейт эч бир чарчагым! – апам жумушту ыр менен баштайт.

Ырды коштоп, биз да обон салабыз.

Апам шамдагайлык менен пахта терип жатты...

- Апа, бүгүн канча килограмм пахта тересиз?
- Алыма жараша. 40-50 килограммдай.
- Апа, 70 же 100 килограмм тере аласызбы?
- Уулум, сен ушинтип кубаттап, жардам берип турсаң, терсе болот.

Ичимден ойлонуп, 10 күндө апам канча пахта терерин эсептеп чыгам. Эх-хе, бир өзү эле 10 күндө 1 тонна пахта терип салат турбайбы? Мисалы, 100 килограммдан жети кишини санасак, 10 күндө 7 тонна болот экен.

“Апама байкатпай пахта терип жардам берсемчи?” Апамдын кубанганын элестетип ичимден кудундап койдум.

Агасын ээрчип келген Адыл деген классташым пахтанын арасынан башын кылтыйта чыгарып, мени оюнга чакырат. Бүгүн барбай койдум. Ал ызаланып мындай деди:

- Ойнобой анан эмне кыласың?
- Мен апама жардам берем.
- Апаң айттыбы?
- Жок. Апама байкатпай пахта терип коёюн деп жатам.

– Анда, кел, мелдешели. Мен да агама байкатпай терем.
Баары бир мага жете албайсың го?

– Жетсемчи? Озуп да кетишим мүмкүн.

– Аны кечинде көрөсүң.

– Көрөбүз!

Экөөбүз тең этектерди байланып, жаңы жөөктүн башынан катарлаш түштүк.

Апам жана Адылдын агасы жөөктүн арасынан бизди издеп үн салганда: “Ойноп жатабыз!” – деп коёбуз.

Кеч кирди. Биз терген пахтабызды апам менен Адылдын агасы жөөк башынан келе электе таразага жеткиришибиз керек. Кимдин канча тергени эми билинет. Чын эле Адылдыкы көп болсочу?!

Адылдын этекке түйүлгөн пахтасын көз кыйыгым менен карадым.

– Оо, бүгүн чоң жардамчылар келишкен турбайбы! Силерди пахта тергиле деп ким айтты? – деди таразачы. Бул тамашакөй киши баарыбызды тааныйт.

– Эч ким айткан жок. Биз өзүбүз. Биз терген пахтаны өзүнчө тартып берсеңиз болобу? – дедим.

– Оо, кыйындар. Өзүбүз билип тердик дегилечи! Албетте. Сен сурандың, сен биринчи кой, – деди таразачы колумдагы түйүнчөктү алып.

– Туптуура 5 кило.

– Кана эми, сен...

Адыл түйүлгөн этекти таразага акырын койду.

– 5 кило, 300 грамм. Азамат! Эмгекчил бала терген пахтаны өз көзүбүз менен көрөлү.

Адыл элеңдеп калды.

– Кана, балам, тартынба!

Адыл эңкейип, этектин түйүнүн чечти. Үймөк ак пахта. Таразачы пахтаны кочуштап алды. Мына кызык! Пахтанын арасынан капкара таш көрүнө калды!..

– Таштар да пахта болуп өсө баштаптыр, ээ! – деди таразачы күлүп.

Адыл, эки бети кызарып, жер карады.

Пахтаны кайра тартты. Калганы 4 кило, 100 грамм пахта чыкты. Таразачы Адылга карап:

– Балам, өзүң деле сонун терген турбайсыңбы, силерди эч ким пахта тергиле деген жок. Таш салып коюп, башкаларды алдоо жарабайт, – деди.

– Экинчи мындай кайталанбайт, – деп Адыл эми кулагына чейин кызарып, жер тиктеди.

Адылды аяп, өзүмдү айыптуу сездим.

– Буга мен дагы күнөөлүмүн! – деп алдыга чыга калдым.

– Кантип? Ташты сен салдың беле?.. – деди таразачы таң кала.

– Жок, биз мелдешип тергенбиз да.

Аңгыча биздин жаныбызга Адылдын агасы менен менин апам да келип калышты.

Таразачы аларга карап:

– Бул эки дос ынтымактуу балдар турбайбы! Эч кимге айтпай, өздөрү билип, апасы менен агасына тымызын жардам беришиптир. Экөө дээрлик бирдей пахта теришиптир! Бүгүндөн баштап мен буларга дос болдум, – деди.

Адыл экөөбүз да бири-бирибизди жылмая карадык.

Аңгыча ары жактан атам да бакчадан карындашымды
алып келип калды.

Баарыбыз талаадан чогуу көңүлдүү кайттык.

USAID
АМЕРИКАНЫН ЭЛИНЕН

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

Автор: Айнагүл Базарбаева
Сүрөтчү: Нурлан Токтали уулу

USAID "Окуу керемет!" долбоору
Кыргыз Республикасы

